

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

PŘEROV (k. ú. Popovice, okr. Přerov)

„Za Drahou“. Paleolit. Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

Na nové polykulturní lokalitě byly povrchovým sběrem v jarních měsících roku 2001 získány 3 kusy patinované štípané kamenné industrie. Jedná se o dva úštěpy a jednu čepel. Poloha nálezu je na ZM 1 : 10 000 (list 25-13-07), 370 mm od Z. s.č. a 45 mm od J. s.č. a je zajímavé, že se nachází poblíž (cca 1 km) JV směrem od světově proslulého paleolitického naleziště v Předmostí. Kvůli nečetnosti nálezů se zatím nedají vyvozovat unáhlené závěry. Nová lokalita mohla být pravděpodobně jednou z mnoha, které tvořily zázemí centrální paleolitické lokalitě v samotném Předmostí.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Summary:

Three isolated artifacts were found in the „Za Drahou“ field near Popovice.

PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)

Ulice Žernava. Stratigrafie. Záchraný výzkum.

V souvislosti s výstavbou 3 rodinných domků v Přerově – Předmostí, ul. Žernavě, byl ve spolupráci AÚ AV ČR Brno a Muzea Komenského v Přerově formou dohledu proveden v srpnu až září r. 2001 záchraný archeologický výzkum, jehož hlavním úkolem bylo dokumentovat případnou přítomnost archeologických kontextů z období paleolitu, neboť plocha staveniště se nachází cca 200 m JZ od známé středo- a mladopaleolitické lokality Předmostí II („Hradisko“); na ZM ČR 1 : 10 000 25-13-07 je situována v kolí bodu vymezeném souřadnicemi 258 mm od Z s.č. a 4 mm od J s.č. Při výkopech pro inženýrské sítě i samotné základy rodinných domků byla konstatována bezprostředně pod úrovní současného povrchu 70-150 cm silná vrstva novověké popelovité navážky (průmyslový odpad z činnosti cihelny v 1. polovině 20. stol.), pod níž se nacházela původní spraš, avšak nebyly zde zjištěny žádné archeologické nebo osteologické nálezy.

*Aleš Drechsler, Muzeum Komenského v Přerově
Jiří A. Svoboda, AÚ AV ČR Brno*

Summary:

A rescue excavation was carried out during building activity in the vicinity of the site Předmostí II („Hradisko“), in Žernava street. Only sterile loess was documented.

PŘESTAVLKY (okr. Přerov)

„Opalky“. Aurignacien pomoravského typu. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: Sběrka F. Čajana, Muzeum Komenského v Přerově.

V souvislosti s novým zpracováním prehistorického osídlení katastru obce Přestavky předal v prosinci r. 2001 archeologickému pracovišti Muzea Komenského v Přerově p. František Čajan z Přerova k zdokumentování malou kolekci (9 ks) patinovaných kamenných artefaktů z mladého paleolitu, získanou povrchovým sběrem v polovině devadesátých let na lokalitě „Opalky“ u Přestavky, známé z literatury jako stanice aurignacien pomoravského typu (Klíma 1975, 1978; Diviš – Kolbinger 2002). Typologicky zde vyniká zejména listovitý hrot s náznakem řapu (obr. 15 : 1), z dalších nástrojů byla identifikována 4 škrabadla, popř. jejich fragmenty, a 1 odštěpovač. Surovinou byl ve 4 případech baltický pazourek, 3 artefakty byly zhotoveny z radiolaritu a 1 ze spongolitu.

Další kolekce patinované štípané kamenné industrie (31 ks), pocházející ze stejné lokality a téže kulturní příslušnosti, v tomto případě zařazená do sbírek Muzea Komenského v Přerově, pochází z povrchových sběrů Z. Schenka, prováděných v letech 2000 – 2001. Z nástrojů byla určena vrtákovitě ukončená čepel, klinové rydlo, čepelové škrabadlo a vrub; sběrem byly získány i 2 velké silně patinované hlízy pazourku. Z rozpoznávaných surovin byl opět – jak je pro „Opalky“ příznačné – nejčastěji zastoupen baltický pazourek – 12 ks, 8 ks je zhotoveno z radiolaritu a 2 ze spongolitu.

Lze konstatovat, že skladba obou kolekcí typologicky i materiálově koresponduje s dosavadními publikovanými poznatky o této lokalitě. Spektrum nálezů zde vhodně doplňuje zejména již zmíněný listovitý hrot, který je druhým úplným exemplářem tohoto druhu, dosud získaným na „Opalkách“.

Vyobrazené nástroje (obr. 15):

Sběrka Františka Čajana

- 15:1. listovitý hrot s náznakem řapu, patinovaný pazourek
- 15:2. hrotitý úštěp, pat. pazourek
- 15:3. škrabadlo na retušované čepeli, paz/KL?
- 15:4. rezidum jádra/odštěpovač, pat. pazourek
- 15:5. odlomená hlavice masivního škrabadla, č. radiolarit
- 15:6. úštěpové škrabadlo, č. radiolarit

Kolekce Z. Schenka:

- 15:7. vrtákovitě ukončená čepel, pat. pazourek
- 15:8. vrtákovitě ukončená čepel, č. radiolarit
- 15:9. klinové rydlo středové, sur. neurč.
- 15:10. čepelové škrabadlo, pat. pazourek
- 15:11. čepelové škrabadlo, z. radiolarit

*Aleš Drechsler, Muzeum Komenského v Přerově
Jiří A. Svoboda, AÚ AV ČR Brno
Zdeněk Schenk, FF MU Brno*

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00